

Gospodarstvu vse priznanje — kako v prihodnje?

Praktično na vseh toriščih družbenega življenja že krepko občutimo breme gospodarske stabilizacije. Poleg domačih težav na naše gospodarjenje vplivajo tudi zunanji politični in gospodarski dogodki. Slednji pa so tako burni, da se iz dneva v dan spreminjajo in vplivajo tudi na gospodarske odnose, kar najbolj občutijo močnejše izvozne organizacije združenega dela.

Gospodarstveniki so izdelali vrsto načrtov za poslovanje bodisi za organizacije združenega dela bodisi za širše družbene skupnosti. Večina načrtov je že doživela številne korekture. Pričakovati pa je še novih. Gospodarstvo dejansko doživlja tako rigorozne spremembe, da ga ni gospodarstvenika, ki bi lahko jamčil, kako bo npr. v drugi polovici leta ali celo naslednje leto. Črnogledi obetajo slabše čase; napovedujejo nujnost drugačnega odnosa do dela, do družbenih sredstev; drugačen odnos do dinarja.

Zato je razumljivo, da nas vse zanimajo gospodarski uspehi, težave in rešitve iz morebitnih težav naših organizacij združenega dela. Verjetno so kar v vseh naših OZD nestrno pričakovali polletne obračune poslovanja. In verjetno velja to za celotno območje SFRJ.

Podatke o poslovanju zbirata v glavnem Narodna banka in Služba družbenega knjigovodstva. Njune podatke potem obdelujejo strokovne službe. Zato tudi podatke o poslovanju ne prejemo tekoče, ampak z razumljivo zamudo.

V resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine Ljubljana-Šiška smo med drugim zapisali med prednostne naloge povečanje izvoza in maksimalna prizadevanja za pridelavo hrane v občini.

Z zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da smo v naši občini izpolnili naslednje naloge:

- povečali smo obseg industrijske proizvodnje;
- povečali smo izvoz na konvertibilno področje;
- povečali smo obseg pridelave hrane;
- zmanjšali smo uvoz reprodukcijskega materiala, opreme in blaga za široko porabo;
- uspeli smo zadržati vse vrste porabe za rastjo družbenega proizvoda.

Gospodarstvo naše občine je v I. polletju 1983 ustvarilo 46,5 milijarde dinarjev celotnega prihodka. To predstavlja 35 % več kot lani v enakem obdobju. Del tega povečanja gre na račun višjih cen, ki so porastle za 23,7 %. Fizična rast obsega industrijske proizvodnje pa je tudi presežena od načrtovanih 2,0 % na 6,9 %. V strukturi celotnega prihodka predstavljajo prihodki, ustvarjeni na domačem trgu 77,9 %, kar pomeni porast za 28 % glede na enako obdobje lani.

Prihodki od prodaje blaga in storitev v inozemstvu pa so bili v primerjavi s prvim polletjem lani višji za 73 %, njihov delež v celotnem prihodu pa je znašal letos 15 %.

Prihodki, ustvarjeni s svobodno menjavo dela, so v strukturi celotnega prihodka zastopani s 3,2 %.

Šišensko gospodarstvo je imelo ob koncu I. polletja 1983 za 3,5 mia din neplačane realizacije, kar pa je kar 81 % več kot lani.

Združeno delo je obračunalo 35,1 mia din porabljenih sredstev. Ta so bila višja za 37 %, to pa je več od rasti celotnega prihodka in pomeni slabšo ekonomičnost poslovanja. Hitrejša rast porabljenih sredstev od rasti celotnega prihodka se je odrazila v gibanju dohodka. OZD so ustvarile 11,7 mia din do-

hodka, to pa je za 32 % več kot lani v prvem polletju. Učinkovitost gospodarjenja se je v tem času poslabšala za 4 %.

Še vedno beležimo OZD, ki so poslovale z izgubo. Nekaj OZD pa načrtuje izgubo tudi v naslednjem obdobju. Tudi v letu 1984!

Od 8 organizacij, ki so v prvem polletju 1983 poslovale z izgubo, jih je kar 6 takih, ki so tudi v prvem kvartalu 1983 poslovale z izgubo. Celotna izguba v I. polletju 1983 je znašala 938.474.000 din. Vzroki za izgube so isti kot v prvem tromesečju 1983. Še vedno je na vrhu OZD, ki poslujejo z izgubo, SOZD Petrol, DO Zemeljski plin, ki s 798.930.000 din izgube predstavlja kar 85 % celotne izgube v občini.

Zanimivi pa so še nekateri podatki o poslovanju, ki jih običajno prikazujemo za OZD.

Združeno delo je v prvih šestih mesecih letos razporedilo 12,2 mia din dohodka, kar predstavlja 35 % več kot v enakem obdobju lani;

- obveznosti za skupno porabo zavzemajo 16,1 % razporejenega dohodka;
- za splošno porabo so OZD razporedile kar za 37 % več kot lani;
- obveznosti za druge namene so porasle za 46 %;
- za čiste osebne dohodke so OZD namenile 21 % več; (njihov delež v razporejenem dohodku pa se je znižal iz 28,6 % na 25,7 %);
- za akumulacijo so OZD razporedile iz dohodka za 49 % več kot lani v enakem obdobju.

Zanimivo je gibanje osebnih dohodkov za obdobje I. — V. 1983. Poprečni osebni dohodki neto skupaj v gospodarstvu in negospodarstvu so bili 17.497 oziroma za 20,2 % višji kot v enakem razdobju lani (indeks 120,2). Najvišje OD so izplačali v dejavnosti »finančne, tehnične in poslovne storitve«, — 21.331 din, sledi področje »promet in zveze« z 20.801 din, »DPS, DPO in SIS« — 18.589 — itd. Na zadnjem mestu je dejavnost »gostinstvo in turizem« s poprečnimi OD 13.246 in le »gradbeništvo« je gostinstvu in turizmu skoraj ob strani s 13.570 neto OD. V gospodarstvu so bili poprečni OD 17.544, v nego-

sodarstvu pa 17.128. Za lanskim poprečjem OD zaostajajo v vodnem gospodarstvu (indeks 82,4).

Naša občina šteje okrog 86.000 prebivalcev, od katerih je bilo v prvih petih mesecih 1983 zaposlenih 35.766 delavcev. Na novo se je zaposlilo 355 delavcev, odšlo pa jih je 426. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je število zaposlenih povečalo za 0,8 %; v gospodarstvu za 0,9, v negospodarstvu pa je ostalo na ravni lanskega poprečja.

Po podatkih Medobčinske skupnosti za zaposlovanje je bilo junija 1983 v naši občini 293 nezaposlenih (91 iskalcev prve zaposlitve). Glede na lanski junij se je nezaposlenost zmanjšala za 11,7 %. To je vsekakor spodbuden, čeprav še ne zadovoljiv podatek.

EKONOMSKI ODNOSI S TUJINO

Izvozu posvečamo posebno pozornost. To dokazuje že podatek, da je naša občina po absolutni vrednosti izvoza na konvertibilno področje druga v SR Sloveniji. Zato vsak porast predstavlja toliko večji uspeh.

V prvem polletju 1983 smo izvozili za 5.085 mio din blaga, uvozili pa v vrednosti 8.928 mio din. Na prvi pogled je trgovinska bilanca negativna, če pa upoštevamo da to negativno stanje pogojuje PETROL DO Zemeljski plin, katerega trgovinska bilanca je negativna za 4.448 mio din, pa smo le pozitivni v poslovanju s tujino.

Izvoz blaga smo povečali za 10,4 %, ob tem pa konvertibilni izvoz kar za 31,7 %. Uvozili smo za 2,7 % manj kot lani v istem obdobju, s konvertibilnega tržišča pa smo zmanjšali uvoz blaga za 16,3 %.

Izvoz iz naše občine predstavlja 8,9 % slovenskega ter 44,9 % ljubljanskega izvoza. Delež konvertibilnega izvoza je 64,1 %.

Uvozili smo za 3 % manj blaga, delež konvertibilnega uvoza pa je le 29,5 %. Skupni devizni prilivi od izvoza blaga in storitev znašajo 4.637 mio din. V primerjavi s lanskim prvim polletjem so se zmanjšali za 1,3 %, prilivi s konvertibilnega področja pa so se povečali za 10,2 %.

Poslovanje v občini Ljubljana-Šiška v primerjavi z mestom Ljubljana in SR Slovenijo v prvem polletju 1983

	LJUBLJANA	SRS	ŠIŠKA
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA			
— količinski obseg	104,0	103,5	106,9
NOMINALNI ČISTI OSEBNI DOHODKI na delavca v ZD			
— skupaj	118,2	118,6	120,2
— gospodarstvo	119,1	119,2	120,5
— negospodarstvo	115,5	115,8	117,7
REALNI ČISTI OD NA DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU			
— skupaj	89,5	89,7	91,0
KREDITI V OBRATNA SREDSTVA			
— skupaj	123	117	127
IZPLAČILA ZA INVESTICIJE V OSNOVNA SREDSTVA			
— skupaj	113	117	162
IZVOZ BLAGA			
— skupaj	94	104	110
— konvertibila	100	113	132
UVOZ BLAGA			
— skupaj	104	101	97
— konvertibila	86	94	84

Opomba: podatki so iz poročil Zavoda SRS za statistiko, SIS za zaposlovanje in SDK.